

Møde af Udsendinge fra Landbosforeningerne

for at ordne den 12te Landmandsforsamling etc.

J Februar udsendte det kgl. Landhusholdningssekskab, i Overensstemmelse med Forretningsgangen ved Ordningen af de større Landmandsmøder, en Indbydelse til alle Landbosforeningerne om hver især at sende en eller to Befuldmægtigede til et Møde paa Vandbohøjskolen d. 12te og 13de Juni for at vælge 3 Medlemmer til Bestyrelsen for næste Landmandsmøde samt Præsident, Vicepræsident og Dommer for samme Møde og drøfte og tage Beslutning angaaende Stedet for det derpaa følgende Møde.

Professoren Jørgensen, der den første Dag ledede Forhandlingerne, bød Forsamlingen velkommen og bemærkede, at medens kun 24 Landbosforeninger havde deltaget i den første Delegeretforsamling 1865 med 33 Udsendinge, vare 36 Foreninger repræsenterede ved 50 Udsendinge ved den anden Delegeretforsamling 1865, og til den nuværende var der meldt 69 Delegerede fra 44 Foreninger. Saar vare desuden Landhusholdningssekskabets Kommissionsmedlemmer, de foregaaende Landmandsmøders Sekretær samt Repræsentanter for den landøkonomiske Presse indbudne til at deltage. — Inden man gik over til de Sager, som ifølge Vedtægterne skulde forhandles paa disse Møder, gav han Ordet til

Statsraad Tesdorpf, der mindede om, at forud for den Indbydelse, som Delegeretforsamlingen 1868 modtog til at holde

det 12te Landmandsmøde i Nykjøbing paa Falster 1872, var der gaaet en omhyggelig Drøftelse og Underfølgelse af Forholdene og Kræfterne, som man i denne By og dens Omegn vilde raade over ved et saadant eventuelt Besøg af en Landmandsfor- samling. Man maatte naturligvis ængstes ved for første Gang at skulle skaffe Forsamlingen Plads i en saa lille By, men flere Hensyn tilskyndede dog stærkt til at stræbe derefter; dels vilde jo nemlig Mødet virke fremmende, vækkende og befrugtende paa Agerbruget paa de sydlige Der, som aldrig tidligere umiddelbart havde haft Goderne af at se et Landmandsmøde afholdt inden Kred- sens Grænser, skjønt der mange Gange havde været udtalt Ønsket derom; og ogsaa for selve Forsamlingen maatte det have Interesse en Gang at besøge en Provins som Volland- Falster, der havde sin bestemt udprægede Ejendommelighed og Lysfider saavel som Skyggesider; dels mente man ogsaa, at det vilde være ønskeligt en Gang at bryde den Kjæde af Byer med Hensyn til Afholdelsen af de store Landmandsmøder, som efter- haanden havde dannet sig. Man spørger i Reglen væsentligst om den eller den By har Lokalteter til at afholde et Møde, og der tages derfor ikke altid tilbørligt Hensyn til hvilke Egne, der trænge stærkt til Møderne. Det synes derfor paa en Maade fortjenstligt engang at føre Beviset for, at Mødet kan afholdes i en mindre By, hvorved ventelig andre Byer af lig- nende Størrelse ogsaa senere kunne vente at se et eller andet Møde henlagt til sig. Af disse Grunde indbød man fra Ny- kjøbing til at holde det 12te Landmandsmøde i denne By; men man regnede da sikkert paa, at Jernbanen skulde blive fuldført inden 1872, og man lagde stor Vægt paa den Hjælp, som man derved vilde faa baade til Lettelse af Dyrenes og Redskabernes Transport, som ogsaa til ved Hjælp af den at kunne anbringe og indlogere Gæsterne over en større Egn. Men dette Haab er blevet stuffet; Jernbanen til Nykjøbing vil ikke blive aabnet før i September 1872. Desuden er der nu givet Koncession paa en Bane gennem Volland, som skal være færdig til Januar 1873. Af disse Grunde kunne vi fra Vol-

land-Falster kun møde her med den Anmodning, at Mødet udsættes til 1873, hvorved vi ville blive bedre forberedte og bedre i Stand til at modtage Gæsterne saaledes som vi ønske. Naar man paa et saa snævert Rum og i saa smaa Forhold skal tage mod 1000—1500 Gæster, da maa dette nøje overvejes; det ffete ogsaa, inden vi sendte Indbydelsen, men en væsentlig Forudsætning, Jernbanens Fuldførelse, som vi havde bygget paa og vare berettigede til at bygge paa, bristede, og det er af denne Grund, at vi bede om Udsættelsen af Mødet til 1873.

Kammerraad Eriksen, Frydenlund: Længe stod Kampen mellem 2aarige eller 3aarige Landmandsmøder; ved det nu fremsatte Forslag vil der blive 4 Aar mellem Kjøbenhavnsmødet og det nu forestaaende; dette er han bestemt imod; men paa den anden Side indrømmer han, at efter Etatsr. L.'s Meddelelser er det næppe rigtigt at fastholde Mødet til Nykjøbing 1872, og hvad Sikkerhed have vi for at Mødet endelig vil kunne afholdes i Nykjøbing 1873; der er ikke nu mere Sikkerhed for at den omtalte Jernbanestump vil være færdig til Efteraaret 1872, end der 1868 var for at den vilde blive færdig inden 1872. Han mindede dernæst om, at Syderne for 3 Aar siden havde ønsket en Bærelsvirkning med Nerne, saaledes at Møderne hver anden Gang holdes paa disse, og hver anden Gang hos hine. Han foreslaaer derfor til næste Aar at gaa til Sjælland og saa opsætte Mødet i Nykjøbing til 1875.

Etatsr. Tesdorpf: Den omtalte Banestrækning er kun 3 $\frac{1}{2}$ Mil lang, og den er saa stærkt under Bygning, at hvis noget af denne Art kan kaldes sikkert, saa er det at Banen vil være færdig til næste Efteraar. Ingen ønsker 4aarige Møder; Anmodningen fra Nykjøbing gaaer blot ud paa, paa Grund af de uventede Forhold, at udstyde Mødet et Aar, men man har da ment, at det følgende Møde vilde blive 1875. At Møderne stifte mellem Sjælland og Nerne vil vist ogsaa fremtidig blive varetaget, men da Solland-Falster stadig har været paa Dintale siden det første Møde 1845, men bestandig er bleven udstudt af Mangel paa Indbydelse fra nogen By i denne Provins, saa valgte

man, at lægge det 12te Landmandsmøde til disse Egne, da der netop var fremkommet en Indbydelse fra Nykjøbing. — Forberedelserne for en By og Egn til at modtage et Landmandsmøde er en meget alvorlig Sag, og hvor vi end maatte komme i Sjælland, hvis vi flytte næste Aars Møde dertil, vil man være mindre forberedet, end man nu er paa Lolland-Falster.

Hoffjægermester Undaalk, Rødslet, tilraader at gaa til Sjælland og mener, at man i Løbet af et Aar helt vel vil kunne forberede sig til at modtage Landmandsforsamlingen. Spørgsmaalet er for ham dette: Er Ønsket og Hensigtsmæssigheden af at det næste Møde holdes i Nykjøbing saa stor, at det maa kaldes nødvendigt at komme der, saa skal han bøje sig for Nykjøbingernes Ønske om at faa Mødet udsat, men i modsat Fald bør man bestemt holde paa Saarige Møder, og han troer Ønsket er størst for at fastholde de Saarige Møder og tilraader derfor ogsaa at gaa til Sjælland, hvor han er overbevist om, at baade Aalborg Kommune og Aalborg Amts Landboforening vil gjøre alt for at modtage Landmandsforsamlingen paa bedste Maade, thi Goderne for en Egn og By ved at faa et saadant Møde afholdt i sin Midte ere saa store, at han ikke indseer, at der er noget særlig Fortjenstligt i, at man indbyder en Landmandsforsamling, man maa tvertimod takke, naar denne vil modtage Indbydelsen.

Statsr. Tesdorpf: Ogsaa paa Lolland-Falster ville Landmændene betragte det som en særlig Gunst at have Mødet henlagt til en af Stiftets Byer, men det Fortjenstlige mener han ligger deri, at man for første Gang gjør Forsøget med at henlægge Mødet til en By, der er langt mindre end nogen af dem, der tidligere har modtaget en saa talrig Forsamling.

Ramrd. Andersen har kæmpet ivrig for at faa en fast Ordning af vore Landmandsmøder, og han troer, at Fastholdelsen af Tiden er vigtigere end af Stedet. Han mener derfor, at vi først bør fastholde Tiden og da enten vælge at gaa til Sjælland, eller hvis dette ikke kan lade sig gjøre, indstandig anmode Nykjøbing om at modtage Forsamlingen til næste Aar; og først saafremt det da viser sig, at man ikke kan fastholde

Tiden, saa kan man samtykke i at forandre Mødetiden i Nykjøbing til 1873.

Prop. Frederiksen, Nøbøllegaard. Hvis Forsamlingen her bestemt fastholder, at Mødetiden skal være 1872, mener han, at det nok vil være muligt for Volland-Falster at modtage Forsamlingen til denne Tid, da Hensynet til Jernbanen næppe kan have en saa stor Betydning, som Etatsr. T. synes at tillægge den.

Rmr. Erichsen stiller bestemt Forslag om først at sætte under Afstemning, om Mødet skal afholdes 1872 eller 1873.

Etatsr. Tesdorpf mener, at da han har bragt Spørgsmaalet frem, vil Forsamlingen ogsaa tillade, at han stiller Spørgsmaalet; og dette er da, om Forsamlingen vil samtykke i den Anmodning, som rettes til den fra Nykjøbing og Omegn, der vil komme til at bære Ansvaret for det næste Møde, om at Mødet udslydes et Aar.

Rmr. Erichsen: Det vil give samme Resultat, hvilket Forslag man afstemmer over først, thi der er vist ingen, der ønsker at drage Mødet helt bort fra Nykjøbing, men Spørgsmaalet er, om vi skulle gøre Brud paa Tiden og udslyde Mødet til 1873, eller om vi skulle fastholde Tiden og forandre Stedet, og da bestemme det næste Møde til 1875 i Nykj., hvorved de derstedes desuden vilde faa saa meget bedre Tid til at forberede sig.

Etatsr. Tesdorpf vil endnu bemærke, at det store Industrimøde i Kjøbenhavn 1872 vist vil lægge Beslag paa en Del Kræfter og Opmærksomhed, som man maatte ønske samlet om Landmandsmødet, saa at dette Hensyn ogsaa vil være en medvirkende Grund til at udslyde Mødet til 1873.

Rmr. Andersen: Dette er ganske vist en Grund, men da Industrimødet varer i Maaneder, og da dette i hvert Fald kun vil formindste Tilgangen af Redstaber og Maskiner og netop derved maaske gøre det muligt at lægge mere Kraft paa andre Retninger, troer han ikke, det vil virke uheldigt.

Hofj. Undall undrer sig over, at Etatsr. T. først nu sluttelig fremsætter Hensynet til Industriudstillingen, men han troer

heller ikke, at den vil faa nogen Betydning, thi de fleste Fabrikanter vilde enten sende et andet Exemplar af deres Medskab til Landmandsmødet, eller tage det bort fra Industrimødet og sende det til hint.

Kammerherre Wichfeld: Det Formelle er af stor Betydning ved alle Forhandlinger, og der er derfor ogsaa meget, der taler imod at gaa ind paa Etatsr. L.'s Forslag. Vi ere samlede her for at vedtage Bestemmelserne for Nykjøbing Mødet, og vi mødes med en Anmodning om at faa det udsat; særlige Forhold tale for at imødekomme denne Anmodning, men Nykjøbing som Mødested bør i hvert Fald fastholdes, thi ogsaa han samstemmer i, hvad en anden Taler (Frederiksen) har sagt, at naar vi paa Volland-Falster skulle modtage Landmandsforsamlingen til næste Aar, saa kunne vi ogsaa.

Kandidat Segelcke: Det er høist uheldigt, naar en By er valgt til Mødested, da at fravige dette. Der forekommer ham ogsaa at mangle Betingelser for at Mødet bliver afholdt i Sjælland til næste Aar. Han mener, at Aalborg bør i hvert Fald ikke vælges til næste Mødested, da Mødet 1856 afholdtes der; man bør i saa Fald hellere gaa til en anden By, men hvilken? Her foreligger ikke Indbydelse fra nogen anden By til 1872. — Den af Etatsr. L. foreslaaede Udsættelse vil ikke blive noget Brud paa Trienniet, da det 13de Møde vil blive afholdt 1875, og Byerne altsaa lige godt ville kunne faa deres Møde til den Tid, man hidtil har forudsat.

Baron Adler, Busstrup: Formanden for Viborg Amts landøkonomiske Forening, Propr. Brun, Åsmildkloster, er kun ved Sngdom forhindret i at deltage i dette Delegeretmøde. Han har isøvrigt Fuldmagt til at indbyde Forsamlingen til at møde i Viborg 1875, til hvilken Tid Viborg vil raade over gode Betingelser og Lokalteter til et Landmandsmødes Afholdelse; men da disse Lokaler, navnlig Opførelsen af et stort Excerciseshus med umiddelbart tilstødende stor Excercisesplads først vil blive færdig i Efteraaret 1872, vil Byen næppe allerede ad Aare kunne modtage Forsamlingen.

Statsr. Tesdorpf har anseet Anmodningen om at udsætte Mødet for at være saa vel begrundet, navnlig ved Hensynet til at Jernbanen ikke bliver færdig inden Sommeren 1872, hvorved det vil være umuligt selv med de bedste Omst. og største Anstrengelser at modtage Forsamlingen paa saa gunstige Vilkaar, som man maatte ønske, — at han ikke strax har villet fremdrage fjernere liggende Momenter, som f. Ex. Industri-mødet, til Støtte for den stillede Anmodning.

Kammerraad Toft, Lovisendal: Vi Delegerede fra Aalborg Amts Landboforening ere bemyndigede til at indbyde Forsamlingen til at møde i Aalborg 1875, men ikke til allerede at komme 1872.

Den styrende Præsident mener nu, at Forhandlingerne kunne afflattes. Der foreligger indtrængende Indbyggelses fra 4 yndste Byer om at holde Mødet hos dem 1875, men ikke til 1872, og selv om vi benytte Telegrafen for at indhente Oplysninger i saa Henseende, ville de endelige Svar dog ej komme tidstnok til her at kunne komme under Overvejelse. Vi maa derfor først afstemme om Mødet skal afholdes 1872 eller om det maa udsættes til 1873. Mødets Afholdelse 1872 vedtages derpaa med 29 Stemmer mod 25. Dernæst sætter han under Forhandling, om man nu vil fastholde, at Mødet skal holdes i Nykjøbing eller i en anden By.

Statsr. Tesdorpf har allerede saa stærkt søgt at begrunde Nødvendigheden for Nykjøbings Bedkommende af at saa Mødet udjat, da der vil frembyde sig saa store Vanskeligheder for at saa det ordnet paa en fyldestgjørende Maade til næste Aar, at han, følgende sin personlige Tilbøjelighed, maa bede Forsamlingen om, efter at den nu har afflaet den Anmodning, som var rettet til den, at vælge en anden By end Nykjøbing til Mødested 1872 og da henlægge det næste Møde 1875 til denne By.

Rmr. Erichsen: Da vi for 3 Aar siden vedtog at modtage Indbyggelsen fra Nykj. til der at afholde det 12te Landmandsmøde, mente vi, navnlig fra Sjælland, at bringe et Offer ved

at give Afkald paa at dette Møde blev holdt i Jylland. Nu er imidlertid Tiden saa langt fremrykket, at det vil være vanskeligt at faa et Møde 1872 i Jylland godt ordnet, og han beder derfor indtrængende Nykjøbingerne om ikke at styde Sagen fra sig; det vil ganske vist kræve mere Arbejde, end man havde forudsæet, eftersom flere heldige Betingelser vare bristede, men det vil da ogsaa bringe saa megen mere Ære, og endnu maa hertil føjes, at Mødet i Nykj. rimeligvis vil blive et temmelig begrænset Møde, hvad Besøget angaaer, og derfor hellerikke saa vanskeligt at ordne.

Statsr. Tesdorpf: Da jeg ikke sjener, at vi kunne vente at samles andetsteds, er der jo næppe andet for, end at vi i Nykj. søge at forberede og ordne Mødet saa godt, som det lader sig gjøre til næste Aar.

Den styrende Præsident: Forsamlingen opretholder altfaa den tidligere Bestemmelse om at afholde Mødet 1872 i Nykj., men da den har afvist den til den rettede Anmodning, maa ogsaa de mulige Bebrejdelser og Klager over Ordningen ved næste Møde for en væsentlig Del tabe deres Styrke.

Derefter sættes Tiden og Stedet for det 13de Landmandsmøde under Forhandling. Hvad Tiden angaaer, anseer Præsidenten det som givet, at man fastholder Aaret 1875. Angaaende Stedet blev det ved forrige Delegeretmøde besluttet, at det skulde være i Jylland. Landhusholdnings-Selskabet har derfor forespurgt de 4 Byer, hvorom der navnlig kunde være Tale, medens det selvfølgelig ogsaa staaer enhver anden By frit for at fremkomme med en Indbydelse. Disse 4 Byer ere Randers, som man dog kun har henvendt sig til, fordi der forrige Gang var rettet en Indbydelse fra denne By, Aalborg, hvor der allerede har været afholdt et Møde tidligere, og Kolding og Viborg, som vel nærmest er de to Byer, der maa komme i Betragtning. Fra alle 4 Byer er Forespørgslen besvaret med indtrængende Indbydelser.

Hoff. Undall og Amrd. Tost anbefale Aalborg, der baade ved Jernveje, gode Landeveje og tillige ved Søvejen er særlig heldig

stillet, hvad Kommunikationsmidlerne angaa. Desuden er det jo en stor Kommune med gode Lokalteter, og der vil blive gjort alt muligt for at modtage Forsamlingen paa bedste Maade.

Baron Adler og Propr. Hansen (Thorsølund) anbefale Viborg. Den første har allerede tidligere udførlig omtalt de gunstige Lokalteter, Byen vil kunne byde om et Par Aar. Den vestlige Del af Jylland har nu i 26 Aar havt vanskelig ved at møde med sine Dyr ved vore store Landmandsmøder, særlig er jo Kvæget, som vilde kunne fremstilles fra denne Egn, vanskeligt at fende langt bort; ved at henlægge det næste Møde til Viborg vil man komme disse Egne imøde, og Jernbaneforbindelsen vil ogsaa lette det for andre Egne af Landet at kunne møde der. Desuden vil det være et særligt Gode for de mindre Jordbrugere i disse Egne, som kun kunne ventes at besøge nærliggende Landmandsmøder, og som ville have stor Gavn af endelig engang at drages ind i den pulserende Strømning, som vore Landmandsmøder føre med sig, at faa Mødet henlagt til Viborg.

Propr. Røder, Dyrehavegaard, vil ikke skjule, at man ved Drøftelsen af dette Spørgsmaal i Kolding Kommunalbestyrelse var meget betænkelig ved de store Vanskeligheder, som aabenbart følge med at modtage en saa stor Forsamling; men paa den anden Side var Ønsket om at se den komme til Kolding stor, Villien til at bringe Dsre derfor ogsaa, og Omegnens Landboere ville i saa Henseende af al Kraft støtte Kommunen.

Derpaa vedtages det, at Mødet 1875 skal holdes i Viborg med 54 Stemmer. Aalborg og Kolding fik hver 4 Stemmer.

Bed Valget af 3 Mænd til at danne den forberedende Bestyrelse for Mødet i Nykjøbing, hvilke 3 Mænd senere kunne indbyde andre til at indtræde i Bestyrelsen, vælges Etatsr. Tesdorpf (med 49 St.), Udenrigsminister Rosenørn Lehn til Guldborgland og Lehn (med 39 St.), Greve Frijs til Juellinge (med 39 St.). Derefter havde Kammerh. Wichfeld og Borgermæster Pontoppidan flest Stemmer.

Derefter stredes til Valg af Præsident og Vicepræsident. Paa en Forespørgsel erklæredes det, at Konseilspræsidenten, Lehnsgreve Holstein, vel ikke vilde undslaa sig for at modtage Valg som Præsident, men at han dog, nærmest paa Grund af sin Stilling, vilde ønske, at man ikke denne Gang vilde overdrage ham denne Tillids- og Væresplads. Da det, navnlig ved det sidste Møde havde viist sig uheldigt, paa Grund af de mange Forretninger der under selve Mødet kom til at paahvile Præsident og Vicepræsident, at der ikke valgtes 2 Vicepræsidenter, spurgte Rand. Segelske, om man ikke her kunde beslutte for Fremtiden at vælge 2; hvilket den styrende Præsident imidlertid mente vilde være en Fravigelse fra Bestemmelserne for Landmandsmødernes Ordning, og derfor kun kunde tages af selve Landmandsforsamlingen.

Til Præsident for den 12te Forsamling valgtes Geheime-Statsraad Estrup (med 52 Stemmer) og til Vicepræsident Udenrigsminister Rosenørn-Vehn. Da denne sidste, som ovenfor bemærket, allerede var valgt ind i den forberedende Bestyrelse, og da baade Præsident og Vicepræsident ere fødte Medlemmer af denne, foretoges et nyt Valg af et Bestyrelsesmedlem, og da Forsamlingen af Etatsr. T. blev gjort opmærksom paa, at det altid havde været Skik og Brug at vælge et Medlem af den By, hvor Mødet skal holdes, ind i Bestyrelsen, og da Borgermæster Justitsraad Pontoppidan vilde være en væsentlig Støtte saavel for Bestyrelsen som for Forsamlingen, valgtes han med 55 Stemmer.

Dernæst stillede Ordningen af Dyrskuet til almindelig Diskussion.

Etatsr. Tesdorpf: Udgifterne til Dyrskuet have været i stærk Stigning; i Horsens havde det kostet 3005 Rd. til Præmier, i Odense 4236, i Aarhus 6385 og i Kjøbenhavn 10,230 Rd. At man ved det kommende Møde, hvor Indtægterne langt fra vilde være saa rigelige som i Kjøbenhavn, maa indstrænke sig er klart, men desuden havde Mødet i Kjøbenhavn ogsaa krævet en omfattende Klasseinddeling af Dyrene, mange og høje Præmier, fordi det, om end ikke af Navn, saa dog fuldstændig havde

Karakter af et internationalt Skue. Han fremsatte dernæst Forslag om en paatænkt Indskrænkning, hvorved alt Malkekvæget vilde blive henført til 3 Klasser, nemlig jydsk, Angler, og andre Racer, og Rjødskvæget til 2 Klasser, nemlig jydsk og andre Racer..

Rmr. Andersen foreslæer, at der kun præmieres Samlinger af jydsk og Anglerkvæg, og at altsaa Præmiering af Samlinger af andre Racer udgaaer.

Rmr. Erichsen samstemmer fuldkommen med Etatsr. L.'s Forslag.

Assessor Dunn, Knabstrup, finder det underligt, om gode Samlinger af andre indenlandske Racer end just jydsk og Angler skulde slaaes sammen under et, da der dog mange Steder findes konstante og fortrinlige Stammer, som hverken kunne henføres til jydsk eller til Anglerkvæg, og hvoraf der vil kunne fremstilles smukke Samlinger.

Etatsr. Tesdorpf: Hvor gode end saadanne Stammer kunne være, og hvor smukke Individider der end ofte kan findes i disse, saa savne de dog i Reglen i Sammenligning med jydsk og Anglerkvæg det ensartede Præg, som muliggjør en Fremstilling af Samlinger.

Forp. Blædel, Wilhelmshørg, benægter bestemt dette, og henviser til flere Udstillinger i Fyen, hvor selv mindre Gaarde have fremstillet saa smukt ensartede Samlinger, som vi nogenstunde have seet af jydsk eller Anglerkvæg. Særlig fremhæves en Bonde, der kun har en Besætning af 17 Kreaturer, men som desuagtet fremstillede en Samling, 5 Køer og 1 Tyr, saa smukt og ensartet, at den fik 1ste Præmie, og det øvrige af hans Besætning bar ogsaa fuldstændig Præget af Egalitet og Konstanthed. At udelukke saadanne Samlinger fra Dyrskuet vil være en Uretfærdighed.

Rmr. Andersen: Vi kunne jo da godt medtage Præmieringen af Samlinger af andre Racer, men man maa da blot finde sig i, at Præmierne gennemgaaende ville blive mindre.

Etatsr. Tesdorpf finder det ogsaa efter de faldne Udtalelser rigtigst at præmiere Samlinger af andre Racer.

Angaaende Klasseinddelingen af Heste, Faar og Svin faldt kun et Par Bemærkninger, efter hvilke man enedes om den, der vil findes i nedenstaaende Fortegnelse af Dommerne.

Etatsr. Tesdorpf: Det har været et Spørgsmaal, om det ikke var rigtigt at lade Klassen for „Fede Dyr til Slagtning“ falde helt bort ved Dyrskuet i Nskj., men da Fedespørgsmaalet bliver mere og mere brændende for vort Land, baade for Nerne og Sjælland, og er af overordentlig Bigtighed for Agerbruget, ligesom vi have en bestemt Fornemmelse af, at vi gennem Fedning ere i Stand til at producere en af de kraftigste og billigste Gjødnings, saa har man ment ikke at burde udelade denne Klasse.

Rmrd. Erichsen anseer det ikke for rimeligt, at der vil komme ret meget Kvæg til denne Klasse; fra Sjælland vil der sikkert komme yderst lidt. Højeste Præmie i Kjøbenhavn var kun 75 Rd.; ved Nskj. Mødet vil den vel næppe blive saa stor; naar man da skal holde Kvæget betydelig længere og have en vanskelig Transport med det, er det ikke meget fristende at blive Udstiller i denne Klasse.

Etatsr. Tesdorpf: 1865 begyndte vi med Udfibning til Udlandet under de heldigste Vilkaar; men senere indtraadte en sorgelig Tilbagegang formedelt Vanskelighederne ved Indførslen i England, fremkaldte ved Kvægpesten dersteds, — og det begyndte at se ud til, at vi ikke skulde kunne arbejde os op til hvad der stillede i Udsigt 1865. Men i det sidste Aar har Sagen igjen havt stor Fremgang; Udførslen er bleven betydelig større, og vi bør derfor næppe lade den omtalte Klasse fare, saa meget mere som vi ogsaa nok fra Lolland-Falster kunne ønske at bringe en Konkurrence ved Mødet i saa Henseende i Gang med de ældre Fedegne.

Rmrd. Erichsen vil da foreslaa, at alle de fede Dyr henføres under een Afdeling, da det ikke ved disses Bedømmelse kommer an paa Racen.

Angaaende selve Ordningen af Dyrskuepladsen udtalte

Etatsr. Tesdorpf: at vel havde man i Horsens gjort et stort Fremstridt i saa Henseende, men hverken der eller paa de føl-

gende Mødesteder, Odense og Aarhus, turde man gaa videre end til een Dags Skue, hvortil der ikke behøvedes bedækkede Stalde. Først ved Kjøbenhavnsrådet naaede man som bekjendt et betydeligt Skridt videre i saa Henseende, idet man gik over til flere Dages Skue, dels fordi man der støttedes af rigelige Pengemidler, og dels fordi Kravet om at Dyrskue og Udstillinger skulde være Hovedsagen ved vore Landmandsmøder efterhaanden blev stærkere og stærkere. Udgifterne til Dyrskuepladsens Indretning vare ogsaa stegne stærkt, nemlig fra 1300 Rd. i Horsens, 1780 i Odense, 4400 i Aarhus til 19125 i Kjøbenhavn. Da det er højest ønskeligt fremtidig at kunne, ligesom i Kjøbenhavn, have flere Dages Skuer og da ogsaa bedækkede Rum til Dyrene, har han ladet forfatte Tegninger af Skibsbygger Benzou og Tømmermester Glahn til Staldindretninger for et lignende Antal Dyr som dem, der mødte i Aarhus, og saaledes konstruerede, at de efter Mødet kunne nedtages, henlægges og for en væsentlig Del atter benyttes ved kommende Møder med Undtagelse af Dækbrædder o. lg., som det ikke vil betale sig at gemme, og fradrages den formentlige Værdi for disse Brædder vil Udgiften beløbe sig til 7005 Rd. 3 $\frac{1}{2}$, og der vil derfor erholdes Spiltouge for 84 Heste, Bøge for 14 Heste, Rum for 273 Str. Kvæg, 48 Rum til 48 Svin og 70 Rum til 140 Faar. Hvis vi da tænke os denne Sum fordelt, forrentet og amortiseret over 4 Møder, vil Udgiften være overkommelig, og vi ville kunne komme bort fra det gamle System. Han henstiller derfor til Forsamlingen, om den vil bemyndige Bestyrelsen for Nykjøbing-Mødet til at anstaffe en saadan Staldindretning til Dyrskuet og søge en forholdsmæssig Del af Udgifterne dækkede af de følgende 3 Landmandsmøder. Man kan betragte det som Begyndelsen til et Grundfond, som der er stor Trang til, da der nu aldeles intet høves til Betryggelse for de Bestyrelser, der ordne Landmandsmøderne, om at faa de forarsagede Udgifter dækkede. Han forelægger dernæst Tegningerne, ifølge hvilke Staldene ere af samme Form som i Rbhvn, men lidt lavere, da de derværende vare for høje.

Proprietær Holm, Lærkenfelt, kan fuldkommen dele Ønsket om at faa lukkede Stalde, men om den foreslaaede Vej er den rette, forekommer ham tvivlsomt, da den store Amortisation, Medbrydningen og Lejen for Dplagsplads rimeligvis vil medføre saa store Udgifter, at Fordelen ved at bevare Staldene fra det ene Møde til det andet vist vil vise sig problematist.

Forpagter Heide: Man kan ikke godt nu træde tilbage fra den ved Kjøbenhavnsrådet betraadte Vej, og vare vi blevue ved de større Byer, vilde Sagen været mindre betænkelig, men da vi nu ere gaaede til det fjerntliggende Nykjøbing, hvor Besøget rimeligvis vil blive en Del mindre, vil dette Møde næppe kunne afholde de med lukkede Stalde forbundne større Udgifter, og det bliver altsaa nødvendigt at ligne en Del af disse paa de følgende Møder. Men da Indtægten ved disse ogsaa er problematist, forekommer det ham ejendommeligt at optage et Laan paa en sliq problematist Indtægt, og han vil derfor foreslaa, at vi fremtidig forhøje Kontingentet fra 5 til 6 Rd., og at der da altid tages 1 Rd. forlods af hvert Kontingent til Dækning af Udgifterne til de lukkede Stalde, og det er hans Overbevisning, at en sliq Forhøjelse af Kontingentet ikke vil formindste Besøget ved Møderne.

Kmrd. Erichsen betragter ogsaa en sliq Staldindretning næsten som en Nødvendighed, men naar vi sammenlægge alle Udgifterne til Opfattelse, Amortisation og Fornyse, thi en Del vil trænge til at fornyes, inden de sidste Møder afholdes, troer han, at Risikoen bliver alt for stor, og en Forhøjelse af Kontingentet vil sikkert, modsat den tilsigtede Virkning, give en mindre Indtægt paa Grund af det formindskede Besøg.

Hoffj. Undall finder Statsr. L.'s Forslag særdeles tiltalende; de lukkede Bøye ere nødvendige, de udstillede Dyr blive mere og mere værdifulde, Udstillerne maa derfor kræve større og større Omhu for dem, hvis de ikke skulle trættes af at udstille dem. Han troer heller ikke, at Materialet, naar det vælges af god Slags og behandles med Omhu, vil blive ødelagt i Løbet af de 3—4 første Aar.

Prop. Ræder anseer ogsaa luffede Bøge for en Nødvendighed, men troer det heldigere at give Sagen i Entreprise end selv at udføre den.

Professor Jørgensen: Udgifterne fra Kjøbenhavns-Mødet kunne ikke bruges som Maalestof, thi der var det stillet som en afslut Betingelse for at bruge Kongens Have, at ikke en Draabe Urin maatte løbe i Jorden, hvorfor Dyrene maatte staa paa sammenpløiede Brædder, og dette tilligemed de mange Ziukrender, der maatte bruges, foranledigede en stor Udgift.

Landbofstoleforstander la Cour henstiller, for at det nærmere kan undersøges, om det ikke vil være fordelagtigt enten som i England at lade Staldbygningerne opføre ved Entreprise, eller som i Skotland at nedbryde og sælge Sturene efter hver Udstilling; Tabet ved Realisationen er kun meget ringe, da der dels vælges Tømmer og Brædder af saadanne Dimensioner, at der kun bliver meget lidt at save over, og der dels ved en hensigtsmæssig gennem Erfaringen tillært Opstillingsmaade, kun bruges yderst faa Søm. Fordelene ved Bortauktioneringen af det benyttede Materiale vil maaste nok være større i Skotland end her, da et samlet Indkjøb og en samlet Transport navnlig ad Jernbanerne til alle Indlandspladse i Skotland vil give en større Fordel der end her, hvor den lette Tilførsel til Havnene i Reglen vil gjøre Detailudsalget mindre fordelagtigt, men at binde følgende Landmandsforsamlinger til at skulle modtage det Materiale, som allerede har været brugt en eller flere Gange tidligere, synes misligt, baade fordi en Del af Materialet tilsidst sikkert vil være mer eller mindre bedærvet, og fordi man baade hvad Form, Størrelse og Indretning angaaer lægger et Baand og Tryk paa de følgende Møder, som sikkert i mange Tilfælde vil være generende.

Statsr. Tesdorpf: Efter den opstillede Beregning, som grunder sig paa et nøje Overflag, ville Udgifterne, hvormed Møderne belastes, ikke blive særlig trykkende, især naar vi see hen til, at Nutiden allerede bestemte kræver bedækkede Rum til Dyrene og i det Hele saa heldige Udstillingsvilkår som mulig, efter som

vore bedste Tillægsdyrs Værdi paa en Maade er uberegnelig. Det er ogsaa nøje blevet undersøgt og besvaret bekræftende, at vi ere i Stand til at bevare Lommeret brugbart til de næste 3—4 Møder. Transportomkostningerne ville kun blive smaa, og skjønt han ikke ønsker stemt over Forslaget idag, vil han dog strax udtale, at det vilde forekomme ham mærkeligt, om man ikke vilde gaa ind derpaa. At realisere alt efter hver Udstilling vil næppe være fordelagtigt. Naar Lommeret er overskaaret og brugt til Staldindretninger, da vil dets Værdi sikkert være meget stærkt forringet, og vi kunne ikke i saa Henseende sammenligne vore Forhold med de engelske, hvor Udgifterne saavel som Indtægterne ere kolossale, og hvor den økonomiske Side derfor ikke tages stærkt i Agt.

Forst. la Cour: Om man end i England muligvis ikke tager strængt Hensyn til den økonomiske Side, saa har det dog næppe noget at sige i den omhandlede Henseende, om hvilken Sekretæren for det skotske Landbrugselskab har erklæret, at den kun foranlediger ringe Udgifter og undertiden endog giver Overskud formedelst Fordelen ved at indkjøbe en gross og bortselge en detail ved en Auktion.

Angaaende Dommerkomiteernes Sammensætning foreslaaer:

Kmrd. Andersen: at de, istedetfor som hidtil at sammensættes af 3 Dommere og 2 Suppleanter, skulle bestaa af 5 Dommere, der alle møde med samme Ret.

Prof. Jørgensen troer ogsaa, at denne Bestemmelse vilde være heldig, da Suppleanternes Stilling i de forskjellige Komiteer under det sidste Møde var helt ulige, saa at man i nogle medtog dem ved Bedømmelsen, i andre derimod ikke med mindre at en eller to af Dommerne savnedes. Naturligvis vilde ikke alle 5 Dommere i saa Tilfælde behøve at være tilstede for at gjøre Komiteen forretningsdygtig; naar 3 ere tilstede, maa det anses for tilstrækkeligt.

Prop. Hansen: Fem Dommere i en Komite er for mange, og skulle de først selv enes om hvilke 3 af dem, der skulle be-

dømme, vil et saadant Selvvalg ofte være uheldigt. — Ogsaa fra andre Sider mentes det heldigt, at Ansvarer kun bæres af 3, men ved Afstemningen vedtoges det med 30 Stem. mod 26, at alle 5 Mænd af hver Komite skulde vælges som Dommere, altsaa med lige Ret, men at en Komite vilde være fuldtallig nok til at bedømme, naar 3 vare tilstede.

Angaaende Udstillingen af Mejeriprodukterne bemærkede:

Baron Wedell, Overdrevsgaarden, at det vil være heldigt i en Tid som denne, da Kampen staaer mellem Benyttelsen eller Ikkebenyttelsen af Vand til Afkjøling i Mejerierne, om man deler det udstillede Smør i 2 Klasser i Henhold dertil, eller om man i alt Fald kræver, at hvert Smørnummer skal ledsages med Oplysning om hvad System der bruges i vedkommende Mejeri.

Om Udstillingen af Stovbrugsprodukter yttrede:

Amhr. Wichfeld, at det vil være heldigt, om Komiteen kan give nogle Regler for Bedømmelsen, som ved sidste Møde havde været en Del ulige, og navnlig fastsætte, at det eller det kræves der, for at det udstillede Stovbrugsprodukt skal være præmie-værdigt.

Sluttelig udspandt sig en Diskussion om Redstabsudstillingen.

Forp. Heide gjør opmærksom paa, at Bedømmelseskomiteen ved Kjøbenhavnsrådet kom til det Resultat, at hverken Aars-tiden, da Landmandsmøderne afholdtes, ej heller den Tid eller de Lokalteter, man raadede over ved disse, vare heldige for at udføre Prøver med Maskinerne, og den samme Opfattelse vil man ogsaa kunne faa stadfæstet fra tidligere Møder. Han foreslaaer derfor, at en eller flere Klasser af Redstaber skulle grundig undersøges paa passende Tid og Sted inden Landmandsmødet, saa at der ved dette kan gives en udførlig Beretning om de foretagne Prøver, hvilket vil forøge Udstillingens Betydning i høj Grad. Alle Redstabsklasser kunne selvfølgelig ikke prøves, men hvis hver Landmandsforsamling

tager en Klasse af Redskaber, da troer han, at man i hver Provins vil kunne finde Mænd, der ville være villige til at prøve de for den anmeldte Redskaber af den Klasse, som særlig skal undersøges for at møde med Studsmaal ved det førstkommande Landmandsmøde.

Lieutenant Eckardt, Drumgaard, har tænkt sig en lignende Ordning, kun med den Modifikation at et af de Medlemmer, der danner den valgte Bedømmelseskomite for Redskaber ved det næste Møde, skal fungere som Formand for de Specialkomiteer til Prøve af Redskaberne, som altsaa maa dannes omkring i Landet.

Statsr. Tesdorpf: For at dette vigtige Spørgsmaal kan faa en bestemt Afgjørelse, forekommer det ham heldigt at faa et særligt Udvalg nedsat for at undersøge og fremkomme med Forslag om denne Sag.

Først. La Cour troer ogsaa det er nødvendigt, hvis man i det Hele taget vil bevare Prøverne, da at henlægge dem til andre Tider end selve Mødet, saa at de kunne foretages med den nødvendige Ro og Tid. Men han vilde anse det for heldigere, istedetfor, som foreslaaet, forud at prøve Maskinerne, da at foretage Prøverne bagefter. Prøves de forud, er man nemlig nødsaget til at prøve alt, hvad der sendes til Prøven, og da let spilde Tid og Kræfter paa mer eller mindre værdiløse Redskaber eller forfejlede Ideer. Prøves de derimod bagefter, saa kan Bedømmelseskomiteen ved selve Landmandsmødet udpege de Redskaber, som den finder at fortjene det ikke ubetydelige Offer, som der er forbundet med en Prøve, og en sliq Udpegning vil lige over for de Besøgende paa Udstillingen være ligesaa vejledende med Hensyn til Maskinernes Bedømmelse, som den Uddeling af Medailler af forskjellig Art, som hidtil har fundet Sted. Fabrikanten kan da, om han ønsker det, fra Udstillingen dirigere sit Redskab, der skal prøves, til det Sted, hvor Prøven kortere eller længere Tid efter Mødet skal finde Sted; denne Prøve vil blive langt lettere, fordi kun et begrænset og udvalgt Antal møder, og derfor ogsaa grundigere,

og Beretningen kan da strax offentliggjøres. Han slutter sig til Etatsr. T. med Hensyn til Ønsket om at faa et Udvalg nedfat.

Kammerraad Jespersen, Endrupholm, henstiller til Landhusholdningssekskabet at bringe denne Sag under Overvejelse ved et af dets Møder, da det er for vigtigt til at det her vil kunne finde sin Afgjørelse.

Bureauchef Dessau foreslaaer, at Bestyrelsen for det næste Møde undersøger Sagen og afgiver sin Betænkning og fatter sin Beslutning derom saa betids, at der udstedes Indbydelse i Henhold dertil saa hurtig som mulig.

Etatsr. Tesdorpf foreslaaer, at de tilstedeværende tidligere Medstabsdommere, som have Interesse for Sagen og allerede have undersøgt de herhenhørende Forhold, ville træde sammen endnu iaften og afgive et Forslag angaaende den fremtidige Ordning til Mødet imorgen. Han mener, at Prøverne skulle afholdes i Forbindelse med Møderne og ikke fordeles over hele Landet, hvorved de ville tabe en Del af deres Interesse og Betydning. De maa netop bringes nær til Møderne, saaledes som Tilfældet er i England.

Forst. la Cour troer ikke det vil være muligt for Noget indtil imorgen at fremkomme med et bestemt og vel overvejet og motiveret Forslag, thi der er saa mange Forhold at tage Hensyn til, og ikke mindst til en Undersøgelse af de forhaandenværende Kræfter til slige Prøvers Afholdelse, at Spørgsmaalet vil kræve en langt nøjere Undersøgelse, end der i saa kort Tid kan blive det til Del.

Forp. Heide: Vi have her i Landet aldrig haft Held med at knytte Prøverne til selve Landmandsmøderne, der er hverken Tid eller Ro eller Lokalitet. Saaledes ere f. Ex alle de Tærskemaskineprøver, vi hidtil have foretaget, aldeles uden Betydning; vi kasterede i Aarhus en Tærskemaskine, fordi den kastede Kornene forud med Avnerne; den gjorde det, fordi den stod stævnt, men der var ej Tid til at rette den, og saa blev den kasteret.

Prof. Sjørgensen er enig i Hovedsagen, nemlig at ønske grundige Prøver, men naar Spørgsmaalet er om, hvorledes disse skulle naaes, saa er Sagen ikke længere saa klar, og saa viser den

nu stedsfundne Diskussion ogsaa, at der er stor Uenighed. Spørgsmaalet kan derfor ikke udtømmende behandles her, men maa søges udførlig drøftet paa anden Tid og Sted. Han foreslaaer dernæst at vælge en Komite paa 7 Medlemmer, som indtil imorgen kunne fremkomme med Forslag til Valg af Dommere. Til denne Komite valgtes: Etatsr. Tesdorpf med 48 St., Forp. Heide 47, Rmr. Andersen 47, Rmh. Sehested-Zul 43, Godsejer Mourier-Petersen 43, Afsesfor Vunn 32 og Rmr. Toft 28.

Ved Mødet næste Dag, Tirsdagen d. 13de Juni, ledede Konseilspræsident, Lehnsgreve Holstein-Holsteinborg Forhandlingerne.

Der forelaa et Forslag fra den igaar nedsatte Komite om Dommere til de enkelte Komiteer ved Dyrskuet og Redskabsudstillingen 1872, og efter Afstemningen, hvis Resultat meddeles nedenfor, behandlede endnu et Par Spørgsmaal vedrørende Dyrskuet.

Etatsr. Tesdorpf spørger, hvorledes navnlig d'Hr. fra Sjælland ønske en direkte Dampskibs fart fra Sjælland til Nykjøbing ordnet, om et Skib fra Aarhus vil være tilstrækkeligt, eller om der med Fordel og Nytte kan anløbes flere Steder.

Baron Adler: Et Skib fra Aarhus vil vist være nok, da denne Bn er Knudepunktet.

Hoff. Undall troer det hensigtsmæssigt at anløbe Frederikshavn og derfra gaa til Aarhus, hvorimod det maaste nok vil være for vidtløftigt at gaa ind til Aalborg paa Forbifarten.

Bureauchef Dessau: Sagen lader sig denne Gang vist meget let ordne, da nu næsten alle Dampskibsrouter ere samlede under det forenede Dampskibsfelskab. Tidligere er der blot betalt for Fremreisen for de sendte Dyr og Maskiner, hvorimod Tilbagevejen har været fri, saafremt vedkommende Gjenstand ikke er bleven folgt under Mødet.

Propr. Njholm, Baggessvogn, troer det vil være spildt Ulejlighed at anløbe Frederikshavn, da der efter al Rimelighed

kun vil sendes lidt Kvæg derfra. Skulde der imod Forventning blive mældt meget, da vil det jo være tidsnok at bestemme et Dampfskib ad denne Vej.

Redaktør Møller-Holst bringer en indtrængende Anmodning fra Samsø om at et godt Dampfskib maa komme til at anløbe Samsø for at medtage Kreaturerne derfra, da Transporten af disse forrige Gang var saa mangelfuld og slet, at man ikke atter vil affende Udstillingskvæg fra Den, med mindre man sikkert en god Overfart og Behandling af Kvæget.

Statsr. Tesdorpf: Noget afgjørende Bestemmelse om Dampfskibsrouter i Anledning af Landmandsmødet kan ikke allerede nu tages, men saafremt Opdrætterne allerede nu ønske at erfare, hvorvidt der er Udsigt til en direkte eller i alt Fald lettet Transport af deres Kvæg til Udstillingen, da vil han svare, at der vil blive gjort alt hvad mulig er i saa Henseende. — Af de ved Kjøbenhavnsrådet præmierede Tillægsdyr var der en Del som strax folgtes. Præmieringen taber derved en Del af sin Virkning og der bør derfor vist fastsættes, at Dyrene enten skulde blive 1 Aar her i Landet eller at Præmien ogsaa skal tilbagebetales.

Godsejer Mourier-Petersen foreslæer, at det kun skal gjælde om Hundyr.

Asfessor Lunn: Det er meget vanskeligt at kontrollere, og han vil derfor foreslæe, at det bør gjøres hver Præmietager til Pligt at indsende Præmien, hvis han sælger sit Dyr til Slagtning eller tilintetgjør det.

Prop. Lundsgaard, Langesgaard: Denne Bestemmelse bør ogsaa gjælde Hunddyrene, og det vil ej være vanskeligt at holde Kontrol dermed; navnlig vil dette ikke være Tilfældet for Landboforeningerne, ved hvis Dyrstuer en lignende Bestemmelse burde indføres.

Godsejer Mourier-Petersen: Ganste vist er der ogsaa Grund at søge Hunddyrene bevarede, men dels er der ikke den Fare for at de ville blive folgte, dels vil Kontrollen blive langt

vansteligere, og kan den ikke overholdes, da vil dens Betydning svækkes. Ved Landboforeningerne ere Forholdene helt andre, da man der mere direkte personlig er interesseret i, at de givne Bestemmelser overholdes.

Forp. Heide: Vi begyndte ved Landboforeningerne ganske vist med at kræve baade Han- og Hundyr bevarede for Egnen, men det blev snart indlysende, at det var umuligt at kontrollere, og Kontrollen med Hundyrne opgaves; nu gjælder Bestemmelsen kun Tyre og Hingste og ikke Bæddere eller Orner; en Orne vil det ofte være urigtigt, paa Grund af Alder el. Ig., at holde faa længe.

Ved den derpaa foretagne Afstemning vedtoges det, at de ved et Landmandsmøde præmierede Hundyr af Tillægsdyrene mellem Hestene og Hornkvæget, skulde være knyttede her til Landet i mindst 1 Aar efter Præmieringen, og saafremt de inden den Tid folgtes ud af Landet, eller deres Brug som Tillægsdyr for Landet paa anden Maade tilintetgjordes, skulde Præmierereren være forpligtet til selv at mælde det og tilbagebetale den modtagne Præmie. Et lignende Forslag for Bæddernes og Ornernes Vedkommende forkastedes med 28 Stemmer mod 25.

Et Forslag om at overdrage Suppleringen af de valgte Dommerkomiteer, naar disses Medlemstal sank under 3, til Bestyrelsen for Landmandsmødet vedtoges med alle Stemmer mod 1. Ligeledes overdroges det ogsaa Bestyrelsen at vælge en ny Præsident eller Vicepræsident, saafremt nogen af dem undslaaer sig for at modtage Valget.

Angaaende Redskabs- og Maskinbedømmelsen fremkom følgende Forslag fra den iafsted nedsatte Komite til at gjøre Forslag om Dommervalgene:

„Til den 12te danske Landmandsforsamling foretages Prøver med de i Kataloget for Kjøbenhavnsmødet opførte 1ste og 2den Klasse af Maskiner og Redstaber, nemlig med Pløve, Harver, Grubber, Tromler m. m. Prøverne foretages dels i det kommende Efteraar, dels i Foraaret 1872 og dels under Landmandsforsamlingen. — Til Præmier for de bedste

Redskaber anvendes 300 Rd. — I Anledning af disse Prøver kan Bedømmelseskomiteen for Maskiner og Redskaber efter Samraad med den forberedende Komite forstærke sig med flere Medlemmer."

Forst. La Cour henholder sig til hvad han yttrede igaar, og at Prøverne let vilde blive for vidtløftige, fordi man vil være tvunget til at prøve alt, baade slet og godt, som sendes til disse Prøver, naar det blot opfylder Fordringen at henhøre til de 2 nævnte Klasser af Redskaber. Desuden vil man let ved saaledes forud at bedømme Redskaberne bevirke, at der til Udstillingerne ved selve Landmandsmødet kun møde de præmierede Redskaber i de nævnte 2 Klasser, hvilket ikke vil være heldigt. Det vil være af Bigtighed, at den Ordning, man nu iværksætter for Prøverne, vil være hensigtsmæssig og vel overvejet, men der er en Mængde Hensyn at tage i saa Henseende, og hellere end her at fastslaa en bestemt Ordning, som skal følges, bør man overdrage Bestyrelsen for Mødet i Forbindelse med den valgte Dommerkomite nøjere at drøfte og undersøge Sagen, lægge en bestemt Plan og gjøre dette saa betids, at den kan iværksættes for det forestaaende Mødes Bedkommende.

Forp. Heide: Ja, ganske vist vil der være Misligheder, men det vil der være ved enhver Ordning, og ham forekommer det uheldigt at skulle udpege Redskaber til Prøven, da det dog først vil være selve Prøven, der vil fælde den attraaede Dom. Vi ville ikke forud med Bestemthed kunne se, om dette eller hint Redskab fortjener at prøves, eller om det bør forbigaaes. Dernæst vil Bedømmelsen have en anderledes ny og forfriskende Betydning, naar Redskaberne kunne møde ved næste Udstilling og strax der modtage en paa en forudgaaende Prøve grundet Bedømmelse. Ellers vil denne jo først komme bagefter, og vil den da komme til Alles Kundskab? Man troer ikke, at en forudgaaende Prøve og Bedømmelse vil afholde Fabrikkerne fra at udstille i de prøvede Klasser; thi Bedømmelsen skal selvfølgelig forblive en Hemmelighed indtil selve Mødet.

Prof. Førgensen erkjender, at det er nødvendigt, at der gjøres noget, men troer, at der vil fremkomme en Mængde Banffeligheder med at gennemføre Prøverne. At Resultatet af Bedømmelsen kan holdes hemmelig, har han oftere havt Bevis paa ved de tidligere Møder. Vi bør gaa ind paa det foreliggende Forslag, da det netop er Bestyrelsen for det kommende Møde, der allerede nu her fremlægger sit Forslag i saa Henseende.

Forst. la Cour: Er dette Tilfældet, frafalder han selvfølgelig sit Forslag, men han havde ikke opfattet det stillede Forslag at være kommet fra Bestyrelsen for det næste Møde som saadan, om end et enkelt Medlem havde deltaget i at stille Forslaget. At Bedømmelsen ved de tidligere Møder er bleven holdt hemmelig, finder sin Forklaring ved at Dommen i Reglen først er faldet umiddelbart inden Offentliggjørelsen; efter det foreliggende Forslag vil Dommen derimod falde lang Tid forud.

Rand. Segelcke: De tidligere Dommerkomiteer for Redstaber og Maskiner have vist været for angstelige; i de fleste Tilfælde ville de sikkert kunne bedømme et Redskab uden Prøve; med en lignende Ret kunne Dommerne af Malkebæg ønske at faa Røerne paa Prøve et Aarstid. Iøvrigt troer han, at det vil være rigtigere at henlægge saadanne Prøver til helt andre Steder, danne særlige Foreninger med dette Djemed, og ikke knytte dem til de store Landmandsmøder. Endelig paatrænger sig det Spørgsmaal, om det i det Hele taget vil være muligt at faa Prøverne iværksatte iaar.

Statsr. Tesdorpf har ment, at man i alt Fald burde gjøre et Forsøg paa, gennem fuldstændigere Prøver end dem, der hidtil have fundet Sted, at kunne paa en heldig Maade støtte Bedømmelsen af Redstaberne. Han mener, at Forslaget har en praktisk Form. Paa Lolland-Falster har man udført og udfører stadig hvert 2det Aar en Blodprøve og en Præmiepløjning, og det er umiskjendeligt, at det virker vækkende angaaende Balget og Benyttelsen af gode Redstaber. Han maa derfor ogsaa antage, at flige Prøver ville faa Værd for Landmands-

møderne, og at de ville virke forfriskende paa denne Afdeling af Mødet.

Derefter betragtedes Forslaget som vedtaget uden Afstemning.

Sluttelig udspandt sig en Diskussion om Forslaget angaaende Anskaffelsen af Stalde og Boxer, hvilket Forslag Komiteen, der var valgt for at foreslaa Dommere, havde tiltraadt, saaledes at altsaa Bestyrelsen for Nykjøbingmødet kunde lade dem opføre efter de foreliggende Tegninger og Overslag og dertil optage et Laan, som forholdsvis skulde afbetales af de første 4 Møder.

Lieut. Eckardt: Kun de stærkere Baase bør være konstante, hvorimod alt det øvrige som lettere Tømmerarbejde ikke bør opbevares, og altsaa Udgiften dertil udelukkende afholdes af Nykjøbingmødet.

Propr. Nyholm tiltræder Forslaget, men optager Heides Forslag igaar om samtidig at forhøje Kontingentet med 1 Rd., der skal bruges til at dække Udgifterne til de lukkede Stalde, og denne Forhøjelse vil ikke afstrække Noget.

Forp. Heide: Der blev iafstet foreslaaet flere Midler til Besparelse, f. Ex. højere Entre til de enkelte Udstillinger, Betaling for Katalogerne o. s. v., — men selv om Medlemmerne derved kun vilde faa en Merudgift af 4 $\frac{1}{2}$ 8 β , faa troer han dog, man hellere vil betale 1 Rd. og faa være fri for hvert Øjeblik at staa med Pengene i Haanden.

Bureauchef Dessau: Hvis man som overalt i Udlandet tager Betaling for den Plads, som optages af enhver Udstillingsgjenstand, Dyr, Redstaber, Produkter osv., og hvis man tillige kræver Betaling for Foderet til Dyrene og kun leverer Strøelsen frit, da vil der indvindes en temmelig betydelig Sum.

Godsejer Mourier-Petersen troer ikke, at det vilde være heldigt paa denne Maade at lægge Skat paa Udstillerne.

Kmrd. Andersen: Der hviler Byrder nok paa Udstillerne i Forvejen; forsøges de, vil man let bortstrømme mange fra et møde.

Bureauchef Dessau: Tidligere varede Udstillingen kun 1 Dag, og det var da naturligt, at Forsamlingen bar hele Udgiften; naar den nu derimod skal vare 3 Dage og derfor foranlediger langt større Udgifter, vil det være rimeligt, at Udstillerne i alt Fald bære en Del deraf.

Rmr. Andersen: Udstillingstiden er jo forlænget for de Besøgendes Skyld og er tvertimod en ny Byrde paa Udstillerne.

Assessor Lunn mener dog, at Udstillerne godt kunne staa sig ved at faa dækkede Staldindretninger til deres Dyr. Han har i alt Fald tidligere, da Staldlogiet skulde søges hos Privatfolk i den gjæstede By, maattet betale 9 K til 2 Rd. for et meget daarligt Baaserum, og han troer derfor, at Afgangen til Skuerne netop vil blive rigeligere ved at Bestyrelsen fikkrer Udstillerne gode Staldindretninger for en moderat Betaling.

Hofj. Undall troer ikke, at Udstillerne bør paalægges nye Udgifter. Dækkede Stalde bør vi derimod bestemt have.

Baron Adler slutter sig til dem, der ville forhøje Kontingentet med 1 Rd.

Statsr. Tesdorpf er sig sit fulde Ansvar bevidst, ogsaa med Hensyn til at søge Ballance bragt tilveje mellem Indtægt og Udgift. Om Midlerne, hvorved der kan økonomiseres, er der derimod helt ulige Meninger, og han nævner en Formodning om, at en Forhøjelse af Kontingentet vil svække i Stedet for at forøge Indtægten. Det er Omegnen, der giver det største Antal Deltagere, og Hovedmassen derfra vil være mindre Jordbrugere, og for dem vejer 1 Rd. ikke lidt. Han vil ikke sige, at Bestyrelsen vil stemme imod at benytte sig af Forslaget om at forhøje Kontingentet til 6 Rd., men den vil i alt Fald ikke i Øjeblikket binde sig dertil, og det staaer for ham som rigtigst at økonomisere ad andre Veje og at gjøre alt, hvad der staaer i Forsamlingens Magt, for at gjøre Afgangen og Deltagelsen i Mødet saa billig som mulig.

Rmr. Erichsen nævner ogsaa Betænkkelighed ved at se Kontingentet forhøjet, og man maa vel huske, at først Forhøjelsen af 5 Medlemskort er i Stand til at dække Tabet ved at en enkelt paa Grund af Forhøjelsen undslaaer sig fra at løse Medlems-

fort. Han vil derimod hellere tilraade at forhøje Udgangen til Udstillingerne, som man hidtil har kunnet have for 1 Rd. eller $\frac{1}{5}$ af hvad Medlemskortet koster; det er uforholdsmæssig billigt; sætter man det til 2 Rd., vil rimeligvis ogsaa flere indmælde sig som Medlemmer.

Statsr. Tesdorpf udtaler sluttelig, at Bogernes større eller mindre Værdi for de kommende Møder selvfølgelig vil afhænge af Behandlingen, der bliver dem til Del. Den Mand, der bygger dem, skal derfor ogsaa komme til at nedtage, opbevare, overføre og atter opstille dem ved næste Møde osv. Derved vil der blive Kontinuation i denne Gren af Arbejderne. — Derefter vedtoges Forslaget med 49 Stemmer mod 4.

Eftermiddagsmødet benyttedes til en Diskussion om en Forandring og Udvidelse af vore Landbosforenings = Dyrskuer. En Beretning herom vil blive meddelt i næste Hefte.

Dommere for Dyr og Redskaber

ved

den 12te danske Landmandsforsamling 1872.

I. Tillægsdyr.

1. Hornkvæg.

A. Malketvæg

(enkelt, og selvtillagte Samlinger af 5 Køer eller Kvier og en Tyr ej under 2 Aar).

a) Tydsf.

Forpagter Lund, Balsgaard ved Horsens	60 St.
Proprietær Faurshou, Brendstrup ved Aarhus	59 —
Proprietær Hansen, Thorsholund ved Aarhus	55 —
Proprietær Carøe, Skjærvad ved Grenaa	53 —
Forpagter Bøch, Balsøllille ved Ringsted	52 —

b) Angler.

Inspektør Buus, Rosvang ved Thisted	60 St.
Proprietær Høyer, Hollose Mølle ved Næstved	60 —

Forpagter Clement, Brendegaard ved Svendborg . . .	59 St.
Godseier Ingerslev, Marselisborg ved Aarhus . . .	59 —
Lehnsgreve Petersdorff, Einsidelsborg ved Odense . .	55 —

c) Andet inden- eller udenlandsk.

Forpagter Mackeprang, Nassebølle ved Faaborg . . .	60 St.
Proprietær Søltøft, Glibing Mølle ved Horsens . . .	60 —
Forpagter Westergaard, Petersdal ved Kjøbenhavn . .	60 —
Proprietær Koch, Thomasmindel ved Aarhus	59 —
Kammerraad Andersen, Gundersenholm ved Røstved . .	46 —

B. Hjødvæg.

a) Indsk.

b) Andre Racer, inden- og udenlandsk.

Proprietær E. Breinholt, Damsgaard ved Nykjøb. p. M. . .	60 St.
Proprietær Fabricius, Bramminge ved Varde	60 —
Proprietær Hansen, Kjerbygaard ved Aarhus	60 —
Proprietær Poulsen, Kvælstrup ved Tøbelstoft	60 —
Kammerraad Tøft, Lovisendal ved Aalborg	60 —

2. Heste.

A. Heste til sværere Trækbrug.

Proprietær Hagen Jørgensen, Tangsgaard ved Lemvig . .	60 St.
Assessor Lunn, Knabstrup ved Holbæk	60 —
Godseier A. Mourier-Petersen, Holbækgaard ved Randers	60 —
Professor Prosch, Kjøbenhavn	60 —
Forpagter Hansen, Odegaard ved Saxkjøbing	57 —

B. Heste af Landracen til Ride- og lettere Trækbrug.

Forpagter Bache, Fjirendal ved Fuglebjerg	60 St.
Forpagter Blædel, Vilhelmsborg ved Assens	60 —
Forpagter Schou, Bjerregaard ved Nykjøb. p. Falster . .	60 —
Docent Westring, Frederiksberg	60 —
Overkrigskom. Branth, Klarupgaard ved Aalborg	53 —

C. Forædlede Heste til Ride- og Trækbrug.

Baron Suel-Brockdorff, Ølstedgaard ved Odense . . .	60 St.
Lehnsgreve Reventlov, Pederstrup ved Stokkemarke . . .	60 —
Kammerherre Sehestedt-Suul, Ravnholdt ved Odense . . .	60 —
Premierløjtnant Nielsen af Remontekommissionen . . .	59 —
Lehnsgreve Scheel, Gammel Estrup ved Randers . . .	55 —

3. Faar.

A. Rjødfaar.

- a) Kortuldede.
- b) Languldede.

Godseier Holm, Verchenfeld ved Kallundborg . . .	60 St.
Godseier Jacobsen, Falkenstein ved Slagelse . . .	60 —
Forpagter Jørgensen, Villestrup ved Hobro . . .	60 —
Proprietær Larsen, Pilegaard ved Kjøbenhavn . . .	60 —
Proprietær Nyholm, Biselund ved Stubbekjøbing . . .	60 —

B. Uldfaar.

Hoffjægermester Bøch, Balbygaard ved Slagelse . . .	60 St.
Forpagter Brohm, Bavelse ved Ringsted . . .	60 —
Statsraad Hofman (Bang), Hofmanskave ved Odense . . .	60 —
Forpagter Krøger, Frijsendal ved Aarhus . . .	60 —
Forpagter Stensler, Hefede ved Rønnede . . .	60 —

4. Svin.

A. Større Racer.

B. Mindre Racer.

Proprietær Eckardt, Drumgaard ved Horsens . . .	60 St.
Forpagter Langkilde, Rjorup ved Odense . . .	60 —

Forpagter Neergaard, Fuglebjerg ved Næstved . . .	60 St.
Forpagter Blenge, Hardenberg ved Saxkjøbing . . .	60 —
Bærgmester Saxtorph, Hammermøllen ved Helsingør . . .	57 —

II. Fedede Dyr til Slagtning.

Sornkvæg.

A. Tydste Racer.

B. Andre Racer.

- a) Stude fra 3—6 Aar.
- b) Tyre, Bøller.
- c) Køer og Kvier over 3 Aar.
- d) Stude og Kvier indtil 3 Aar.

Konful Benzou i Stubbekjøbing	60 St.
Kammerraad Erichsen, Frydenlund ved Aarhus . . .	60 —
Proprietær P. Ingverseu, Kirstinelyst ved Kolding . . .	60 —
Proprietær Lundsgaard til Langesgaard ved Skive . . .	60 —
Kommissionær Hütten i Kjøbenhavn	31 —

III. Maskiner og Redskaber.

Forvalter A. la Cour, Sæddinggaard ved Rødby . . .	60 St.
Landbofskoleforstander J. E. la Cour, Lyngby . . .	60 —
Forpagter Heide, Bygholms Teglværk ved Horsens . . .	60 —
Statsraad Hummel, Kjøbenhavn	60 —
Mekanikus Winstrup, Kjøbenhavn	60 —
